

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ

ЩОМІСЯЧНЕ ОПИТУВАННЯ БІЗНЕСУ УКРАЇНИ

«Гаряча» тема місяця —

«Чи планує ваша компанія приєднуватись до державної програми "Національний кешбек"?»

Вересень 2024 року
Випуск #12
(опитування 03-12 вересня 2024р.)

Надані результати є відображенням лише думки респондентів і не є прогнозами та оцінками Торгово-промислової палати України.

Випуск #12 | Вересень 2024

- У вересні 2024 року загальний індекс Барометру бізнесу збільшився до позначки **42,5** пункти, демонструючи зростання **↑+1,7** порівняно з серпнем цього року. Це другий місяць поспіль поступового послаблення негативних очікувань.
- Покращення ситуації прогнозується у секторі будівництва, де значення індексу Барометру бізнесу дорівнює **57,3** пунктів, але кількість оптимістично налаштованих підприємців несуттєво скоротилось (**↓-0,5**).
- Помірне посилення негативних очікувань зафіксоване у секторі торгівлі (**44,8↓-2,2**), але ситуація в цьому секторі сприймається бізнесом краще, ніж у секторах виробництва та послугу.
- Сектор послуг, знаходячись у зоні негативних очікувань, характеризується їх поступовим послабленням (**40,8 ↑+2,8**).
- Сектор виробництва аналогічно сектору послуг демонструє поступове збільшення оптимістів (**40,4 ↑+1,9**).
- Лише серед представників великих підприємств домінують позитивні очікування, котрі мають сталу тенденцію до посилення протягом останніх чотирьох місяців (**57,2↑+4,6**). Мікро, малі та середні підприємства, незважаючи на переважно посилення оптимістичних очікувань, продовжують дивитися у майбутнє досить обережно. Значення Барометру для кожної з цих груп бізнесів не перевищує **43** пунктів.
- Бачення експортерів щодо майбутнього характеризується подальшим послабленням песимістичних очікувань (**41,4 ↑+3,6**).
- Результати опитування щодо участі у програмі «Національний кешбек» показують, що хоча інтерес до програми є, але велика частина бізнесів потребує більше інформації або часу для прийняття рішення про участь. При цьому суттєва частка респондентів (36%) вже висловила позицію, що не планує приєднуватись до програми. 29% ще не визначились. Лише 4% вже долучилися до програми та 14% планують приєднатися. 17% взагалі не знають про програму.

Значення Барометру бізнесу 50 вказує на відсутність змін в очікуваннях. Вище 50 – бізнес очікує покращення економічних тенденцій у порівнянні з попереднім місяцем; нижче 50 – вказує на негативні очікування щодо змін порівняно з попереднім місяцем.

За світовою практикою при сприятливих умовах бізнес-середовища значення індексу становить 60+.

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ	2023			2024								
	Жовт	Лист	Груд	Січ	Лют	Бер	Квіт	Трав	Черв	Лип	Сер	Вер
Загальний												
Виробництво												
Послуги												
Торгівля												
Будівництво												
Мікропідприємства												
Малі підприємства												
Середні підприємства												
Великі підприємства												
Експортери												

- значення індексу становить понад 55 пунктів
- значення індексу становить від 45 до 55 пунктів (± 10% від 50 пунктів)
- значення індексу становить менше 45 пунктів

42,5^{↑+1,7}

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ
ЗАГАЛЬНИЙ

ВИРОБНИЦТВО

40,4^{↑+1,9}

БУДІВНИЦТВО

57,3^{↓-0,5}

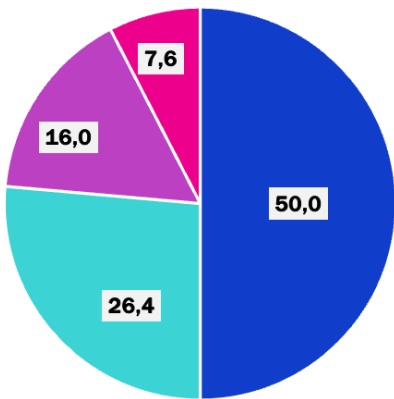
ПОСЛУГИ

40,8^{↑+2,8}

ТОРГІВЛЯ

44,8^{↓-2,2}

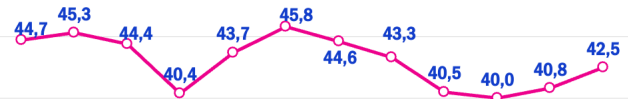

- Виробництво
- Послуги
- Торгівля
- Будівництво

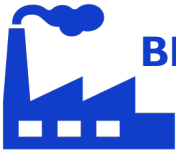

42,5 ↑+1,7

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ
ЗАГАЛЬНИЙ

Жовтень 2023 Листопад 2023 Грудень 2023 Січень 2024 Лютий 2024 Березень 2024 Квітень 2024 Травень 2024 Червень 2024 Липень 2024 Серпень 2024 Вересень 2024

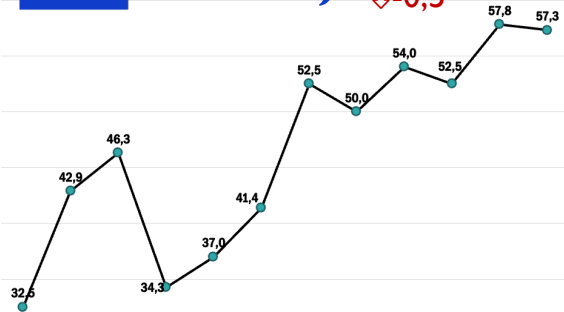
ВИРОБНИЦТВО
40,4 ↑+1,9

Жовтень 2023 Листопад 2023 Грудень 2023 Січень 2024 Лютий 2024 Березень 2024 Квітень 2024 Травень 2024 Червень 2024 Липень 2024 Серпень 2024 Вересень 2024

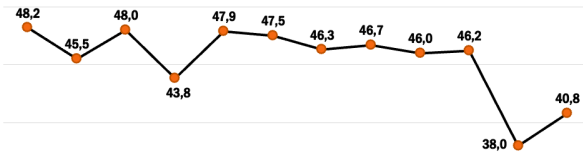
БУДІВНИЦТВО
57,3 ↓-0,5

Жовтень 2023 Листопад 2023 Грудень 2023 Січень 2024 Лютий 2024 Березень 2024 Квітень 2024 Травень 2024 Червень 2024 Липень 2024 Серпень 2024 Вересень 2024

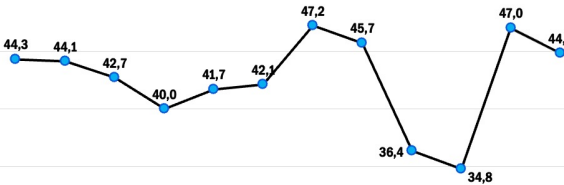
ПОСЛУГИ
40,8 ↑+2,8

Жовтень 2023 Листопад 2023 Грудень 2023 Січень 2024 Лютий 2024 Березень 2024 Квітень 2024 Травень 2024 Червень 2024 Липень 2024 Серпень 2024 Вересень 2024

ТОРГІВЛЯ
44,8 ↓-2,2

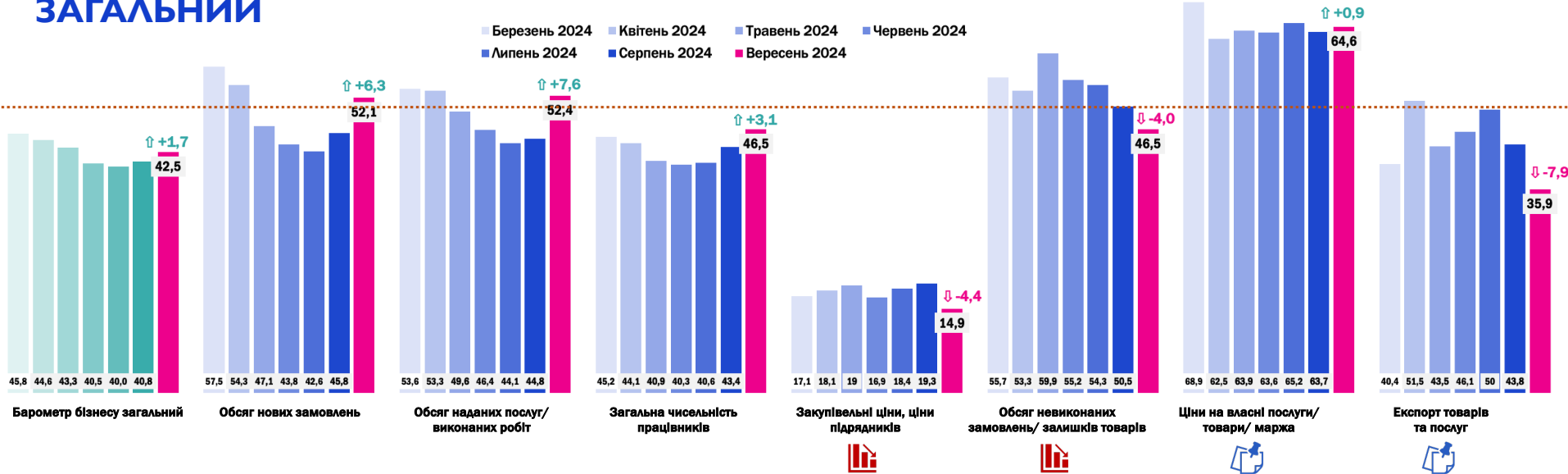

Жовтень 2023 Листопад 2023 Грудень 2023 Січень 2024 Лютий 2024 Березень 2024 Квітень 2024 Травень 2024 Червень 2024 Липень 2024 Серпень 2024 Вересень 2024

42,5^{↑+1,7}

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ
ЗАГАЛЬНИЙ

Індекси Барометру бізнесу за показниками
у вересні 2024 року в порівнянні з серпнем 2024 року

У вересні 2024 року загальний індекс Барометру бізнесу збільшився на 1,7 пункти та зупинився на позначці 42,5. Помірно позитивні очікування бізнесу, які мають тенденцію до посилення, стосуються зростання обсягів нових замовлень (52,1^{↑+6,3}) та наданих послуг (52,4^{↑+7,6}). Також підприємці прогнозують, що не вичерпано потенціал для збільшення цін на власні послуги чи товари (64,6^{↑+0,9}).

Інші показники знаходяться в зоні негативних очікувань (значення Барометру менше 50 пунктів). Так серед представників бізнесу домінує позиція щодо подальшого скорочення чисельності працівників, яка третій місяць поспіль має тенденцію до послаблення (46,5^{↑+3,1}). Також прогнозується зростання обсягу невиконаних замовлень на тлі зростанні кількості (46,5^{↓-4,0}) та зменшенні експорту товарів та послуг (35,9^{↓-7,9}).

Найбільш проблемною сферою для бізнесу традиційно залишається зростання закупівельних цін та цін підрядників. Кількість песимістів у цій сфері зростає (14,9^{↓-4,4}).

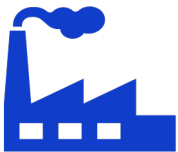

Показники-дестимулятори, при розрахунку індексів Барометру бізнесу розглядаються в протилежному значенні

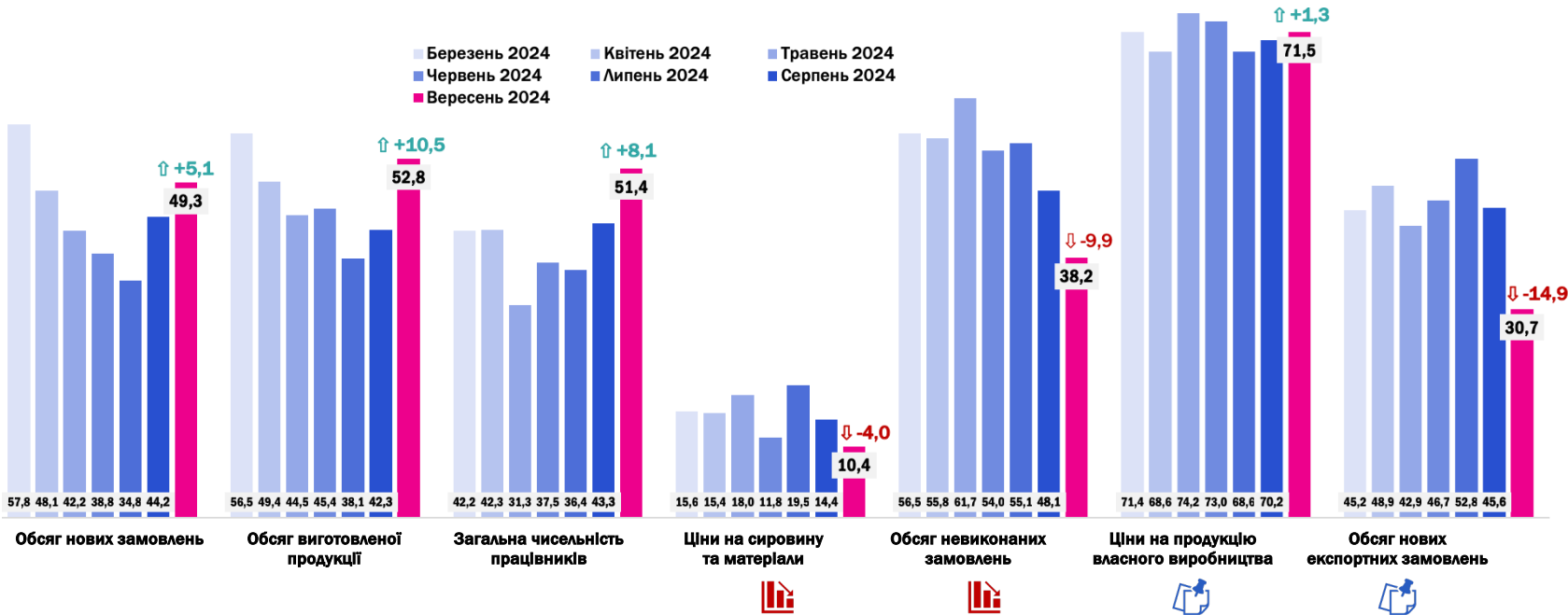
Показники надають додатковий погляд на умови ринку. При розрахунку Барометру бізнесу не враховуються

ВИРОБНИЦТВО

40,4↑+1,9

Очікування бізнесу сектору виробництва
у вересні 2024 року в порівнянні з серпнем 2024 року

У вересні 2024 року сектор виробництва демонструє послаблення песимістичного ставлення до майбутнього (40,4↑+1,9). Позитивні очікування посилились та домінують над негативними відносно збільшення обсягів виготовленої продукції (52,8↑+10,5) та зростання загальної кількості працівників (52,8↑+10,5).

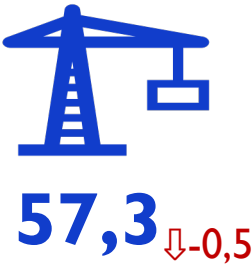
Разом з тим очікується суттєве зростання обсягів невиконаних замовлень (38,2↓-9,9) на тлі скорочення нових експортних замовлень (30,7↓-14,9).

Майже нейтральні очікування бізнесу стосуються збільшення обсягів нових замовлень (49,3↑+5,1).

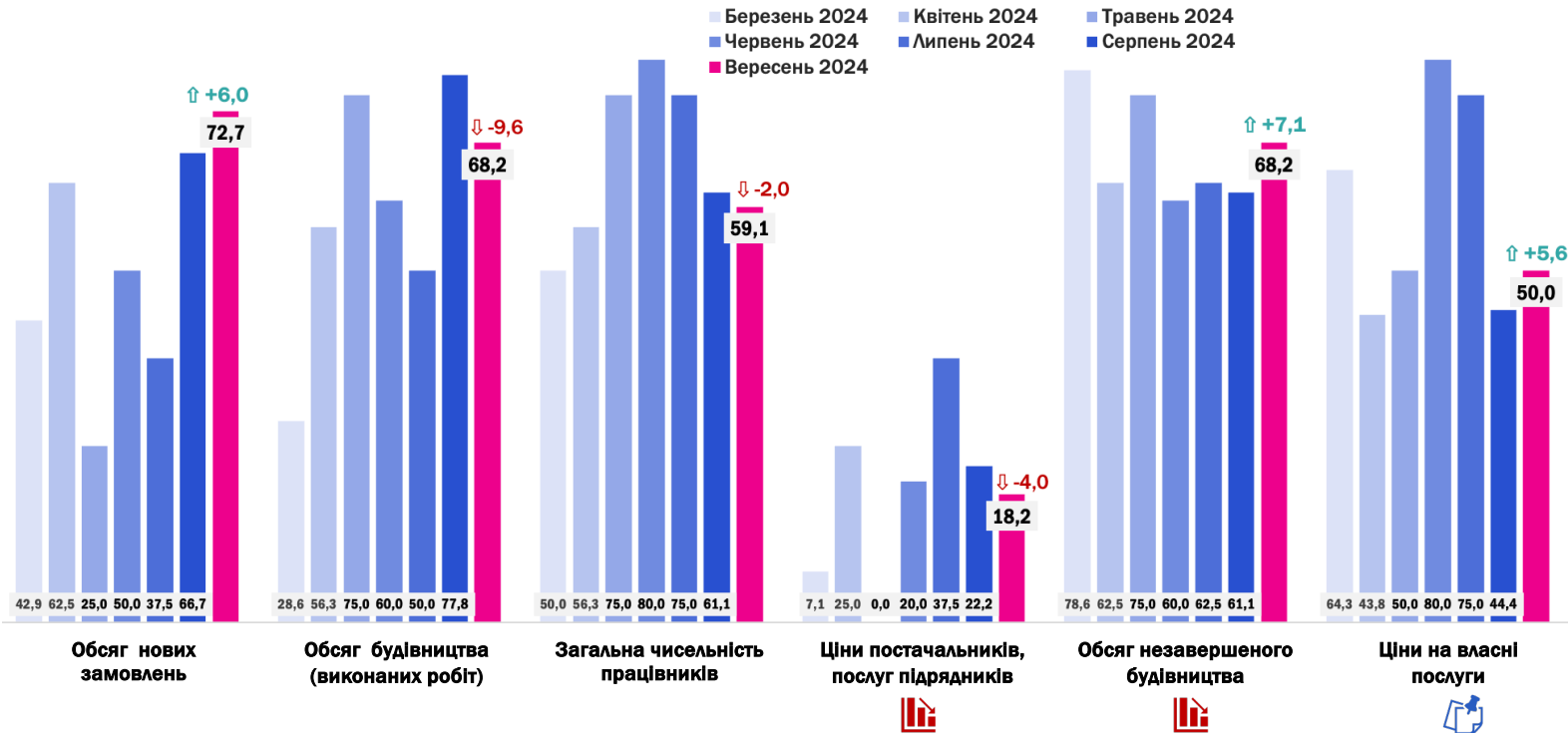
Найбільш проблемною сферою, як і в інших секторах за всі періоди спостережень, залишається зростання закупівельних цін на сировину та матеріали (10,4↓-4,0), яке бізнес намагається компенсувати за рахунок підвищення цін на продукцію власного виробництва (71,5↑+1,3).

БУДІВНИЦТВО

Очікування бізнесу сектору будівництва
у вересні 2024 року в порівнянні з серпнем 2024 року

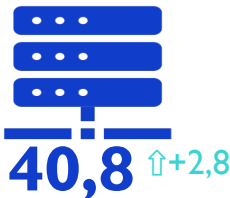

У вересні 2024 року Барометр сектору будівництва демонструє домінування позитивних очікувань, які мають незначну тенденцію до послаблення (57,3↓-0,5).

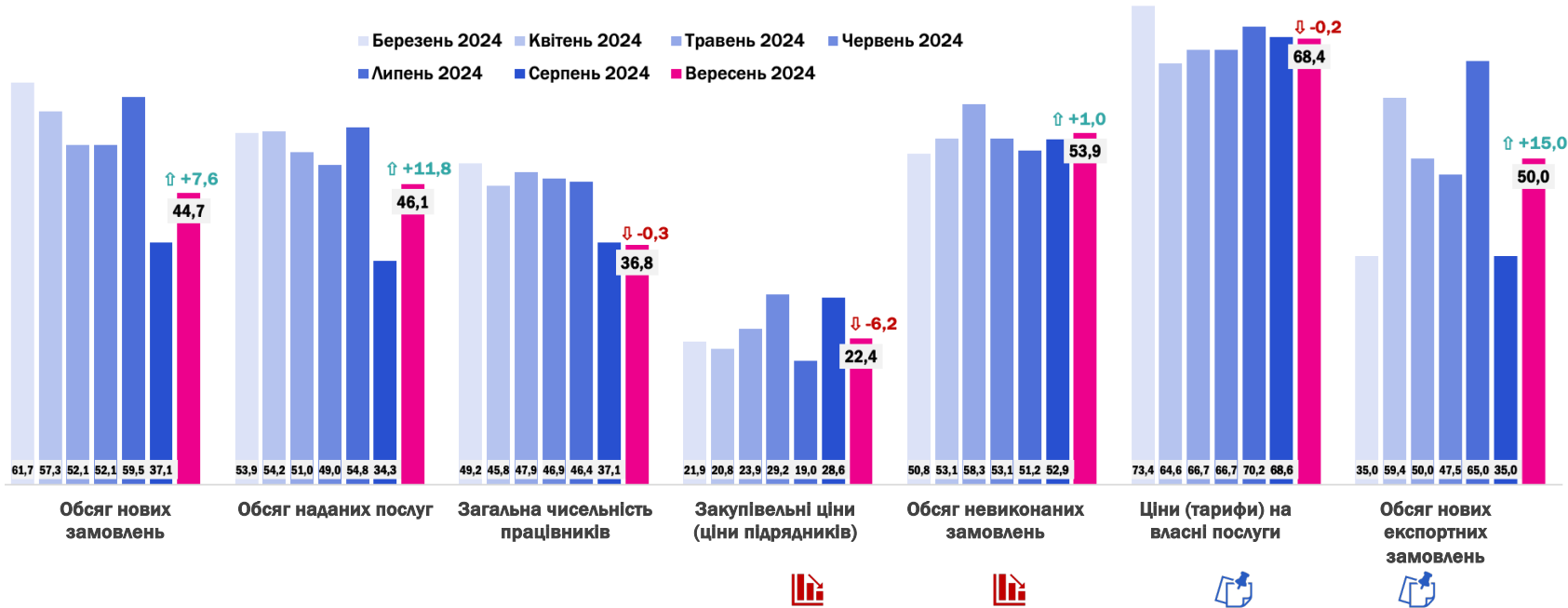
Більшість показників відображають оптимістичний погляд бізнесу у майбутнє. Прогнозується подальше зростання обсягів нових замовлень (72,7↑+6,0) та скорочення обсягів незавершеного будівництва (68,2↑+7,1). Домінують очікування щодо зростання загальної чисельності працівників (59,1↓-2,0) та обсягів будівництва (68,2↓-9,6), хоча має місце зниження чисельності оптимістів.

За оцінками підприємців, які представляють сектор будівництва, очікується зростання цін постачальників (18,2↓-4,0) в умовах збереження цін на власні послуги (50,0↑5,6).

ПОСЛУГИ

Очікування бізнесу сектору послуг у вересні 2024 року
в порівнянні з серпнем 2024 року

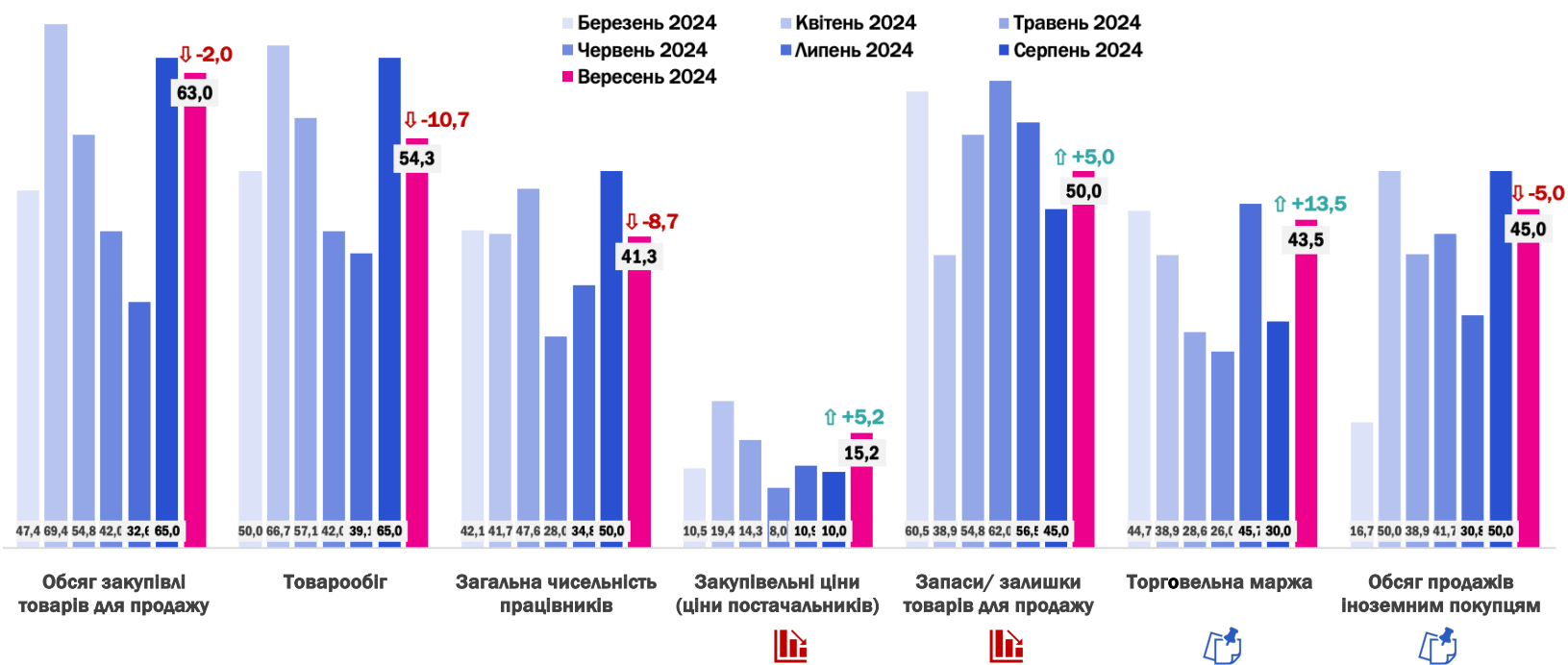

У вересні 2024 року підприємства сектору послуг демонструють незначне послаблення негативних очікувань, які залишаються домінуючими (40,8↑+2,8). Оптимізм спостерігається щодо зменшення обсягів невиконаних замовлень (53,9↑+1,0) та потенціалу збільшення цін на власні послуги (68,4↓-0,2). Обсяг нових експортних замовлень залишиться незмінним (50,0↑+15,0). Стосовно інших показників очікування бізнесу негативні. Так, незважаючи на відчутне зростання позитивних очікувань, прогнозується помірне скорочення обсягів нових замовлень (44,7↑+7,6) та обсягів наданих послуг (46,1↑+11,8). Загальна чисельність працівників продовжить скорочуватися (36,8↓-0,3). Найнижче значення Барометру відображає посилення негативних очікувань щодо подальшого зростання закупівельних цін або цін підрядників (22,4↓-6,2).

ТОРГІВЛЯ

Очікування бізнесу сектору торгівлі у вересні 2024 року в порівнянні з серпнем 2024 року

Індекс Барометру сектору торгівлі у вересні 2024 року продемонстрував незначне скорочення і залишився у зоні негативних очікувань (44,8↓-2,2).

Прогнозується, незважаючи на послаблення позитивних очікувань, зростання обсягів закупівлі товарів для продажу (63,0↓-2,0) та товарообігу (54,3↓-10,7).

Запаси товарів для продажу залишаться без змін (50,0↑+5,0), а загальна чисельність працівників зазнає скорочення (41,7↓-8,7).

На тлі зростання закупівельних цін (15,2↑+5,2) буде скорочуватися торговельна маржа (43,5↑+13,5), незважаючи на посилення позитивних очікувань в цій сфері. Також несуттєво скоротиться обсяг продажів іноземним покупцям (45,0↓-5,0).

42,5^{↑+1,7}

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ
ЗАГАЛЬНИЙ

МІКРО
підприємства
(0-9 осіб)

42,9^{↑+3,6}

МАЛІ
підприємства
(від 10 до 50 осіб)

40,7^{↓↑0,0}

ЕКСПОРТЕРИ

41,4^{↑+3,6}

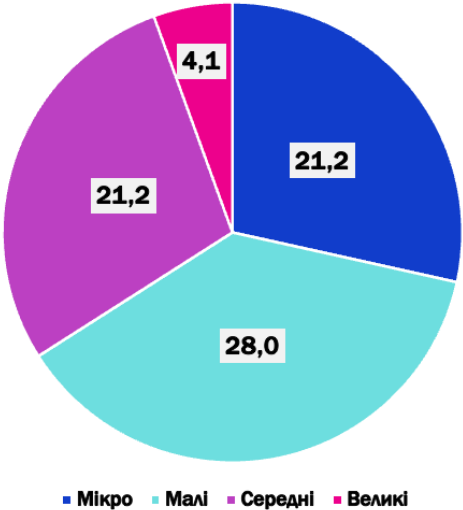
СЕРЕДНІ
підприємства
(від 50 до 250 осіб)

41,5^{↑+1,5}

ВЕЛИКІ
підприємства
(250+ осіб)

57,2^{↑+4,6}

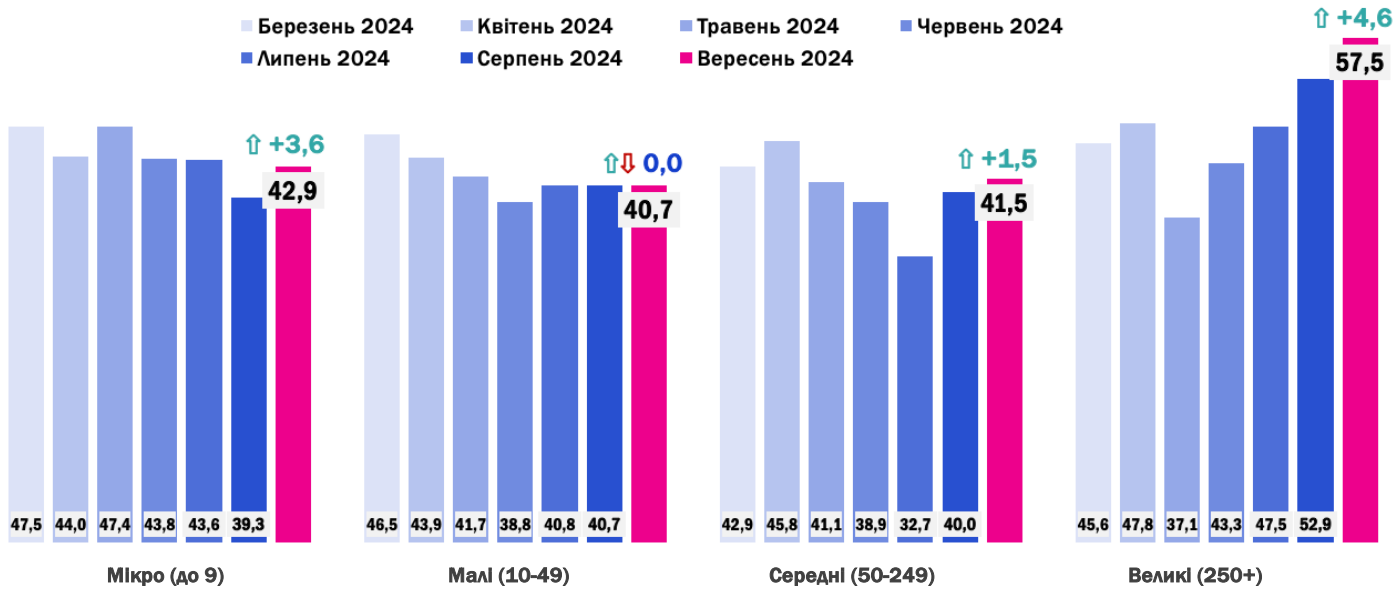
Розподіл підприємств - респондентів за розміром компанії, у відсотках

У вересні 2024 року, як і минулого місяця, позитивні очікування переважають негативні лише у представників великого бізнесу (57,5↑+4,6).

Мікро, малі та середні підприємства, незважаючи на переважно посилення оптимістичних очікувань, продовжують дивитися у майбутнє досить обережно. Значення Барометру для кожної з цих груп бізнесу не перевищує 43 пунктів.

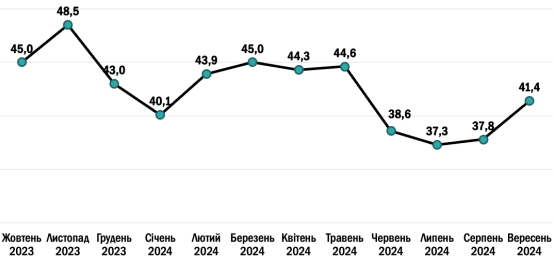
Очікування підприємств та підприємців залежно від розміру бізнесу (підприємств) у вересні 2024 року в порівнянні з серпнем 2024 року

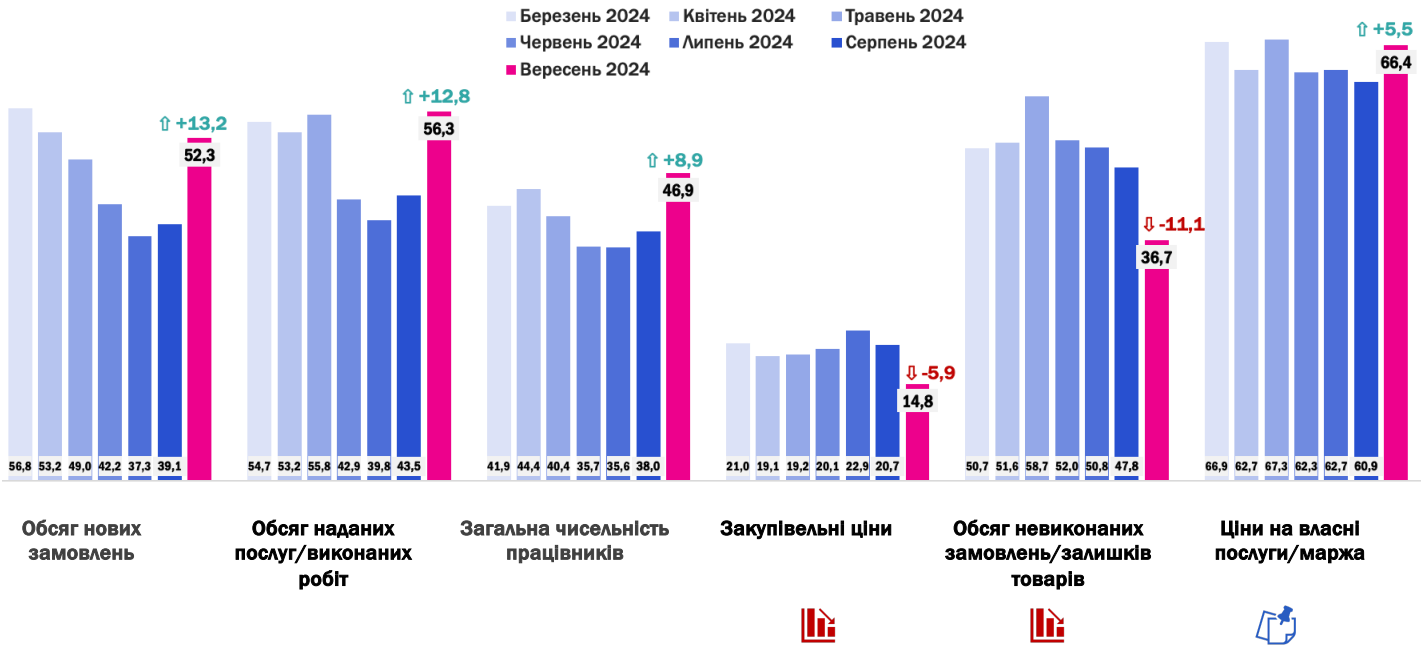
41,4^{↑+3,6}

ЕКСПОРТЕРИ
44,4% респондентів

Очікування експортерів усіх секторів у вересні 2024 року
в порівнянні з серпнем 2024 року

Надає додаткову оцінку умов ринку, в Барометрі бізнесу не враховується

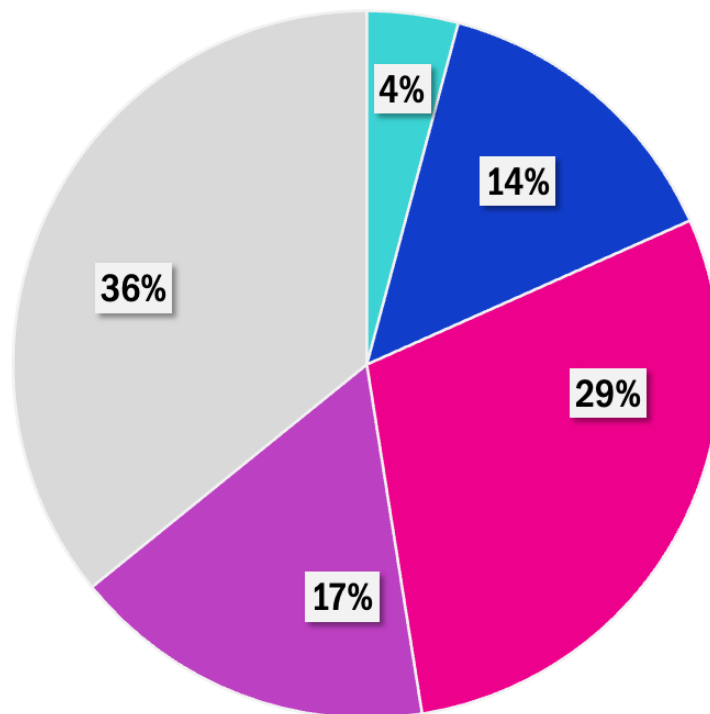
У вересні 2024 року експортери продовжили послаблювати негативні очікування (41,4^{↑+3,6}).

Прогнозується помірне збільшення обсягів нових замовлень (52,3^{↑+13,2}) та наданих послуг або виконаних робіт (56,3^{↑+12,8}). Щодо загальної чисельності працівників, незважаючи на посилення позитивних очікувань, прогнозується її незначне скорочення (46,9^{↑+8,9}).

В умовах зростання закупівельних цін (14,8^{↓-5,9}) очікується зростання невиконаних замовлень (36,7^{↓-11,1}) та цін на власні послуги (66,4^{↑+5,5}).

ГОСТРЕ ПИТАННЯ ВЕРЕСНЯ 2024

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ

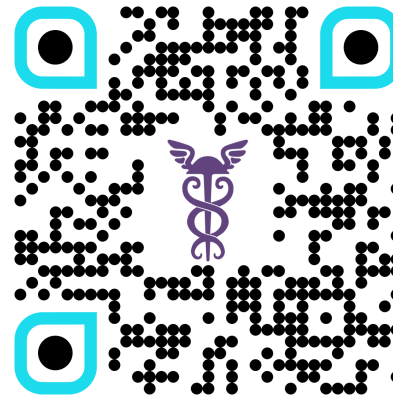
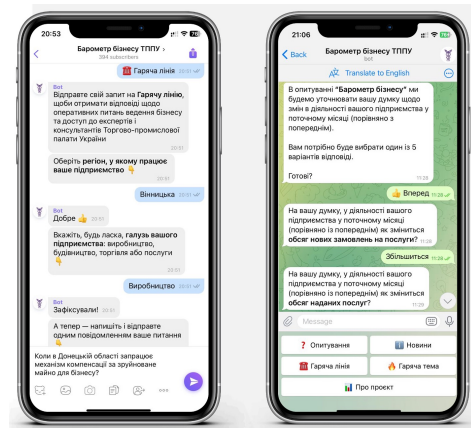

Чи планує ваша компанія приєднуватись до державної програми "Національний кешбек"?

- Вже приєднались
- Плануємо приєднатись
- Ще не вирішили
- Не знаємо про програму
- Не будемо

ЧАТ-БОТИ в VIBER та TELEGRAM

- Щомісячне регулярне опитування
- «Гостре» питання місяця
- «Гаряча» лінія системи ТПП в Україні

Барометр бізнесу від Торгово-промислової палати України – це бачення підприємств та підприємців, які є членами та партнерами Торгово-промислової палати України. Він відображає очікування змін у настроях бізнес-середовища в наступному місяці порівняно з попереднім.

Базується на опитуванні, яке враховує стан показників («підіндексів») діяльності респондентів 4-х секторів (виробництво, будівництво, торгівля, послуги). Барометр бізнесу адаптований до потреб членів та партнерів Торгово-промислової палати України. Особливістю Барометру бізнесу є включення спеціалізованих галузевих питань та аналіз стану експорту, що надає додатковий погляд на умови ринку.

Питання щодо:

- обсягу нових замовлень/закупівлі товару;
- обсягів виробництва/товарообігу;
- загальної чисельності працівників;
- закупівельних цін/ цін підрядників;
- обсягів невиконаних замовлень/ залишків товарів;
- цін на продукцію власного виробництва/ торговельної маржі*;
- експорту*.

* - додаткові питання, при розрахунку Барометру бізнесу не враховуються

МЕТОДОЛОГІЯ

Барометр бізнесу розраховується за методикою PMI (Purchasing Manager Index):

$$PMI = (P1 * 1) + (P2 * 0,5) + (P3 * 0)$$

де:

P1 = % відповідей, які повідомляють про покращення

P2 = % відповідей, у яких немає змін

P3 = % відповідей, що повідомляють про погіршення

- Значення **вище 50** означає зростання або розширення у секторі економіки порівняно з попереднім місяцем.
- Значення **менше 50** означає скорочення.
- Значення **50** вказує на те, що немає змін порівняно з попереднім місяцем.

Увага! Значення показників «**Закупівельні ціни**» та «**Обсяг невиконаних замовлень/ залишків товарів**» є дестимуляторами і при розрахунку розглядаються в протилежному значенні.

Для деталізації наданих відповідей використовується шкала 5-х вимірів (зменшиться – скоріше зменшиться – без змін – скоріше збільшиться – збільшиться).

Для розрахунку індикатору Барометр бізнесу застосовується 3 виміри, відповіді за якими підсумовуються:

- зменшиться та скоріше зменшиться;
- без змін;
- скоріше збільшиться та збільшиться.

ЗА ПІДТРИМКИ

Виконавець:

ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВА
ПАЛАТА УКРАЇНИ

Цю публікацію було створено Торгово-промисловою палатою України в рамках Проєкту “Підтримка інклюзивного економічного розвитку в Україні шляхом узгодження експортної стратегії з регіональним розвитком і ЦСР”, що фінансується [урядом Німеччини](#) і реалізується німецькою федеральною компанією Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit ([GIZ](#)) GmbH у співпраці з Програмою розвитку ООН (ПРООН) в Україні.

Думки, висновки чи рекомендації, викладені в цьому документі, належать авторам (авторкам) та упорядникам (упорядницям) і не обов’язково відображають погляди уряду Німеччини, GIZ, Програми розвитку ООН (ПРООН) в Україні або інших агенцій ООН.